

Toelichting scores

- Op schema, binnen de kaders.
- Behoeft aandacht, resultaten blijven enigszins achter bij verwachtingen.
- Resultaten blijven significant achter bij wat afgesproken is in de begroting.

Waterveiligheid (WV)

We hebben in de planning dit jaar meer dan 20 km regionale keringen te versterken en om die reden hebben we in het eerste kwartaal op diverse plaatsen in het gebied volop gewerkt aan keringen.

Verder bereiden we het herstel van de Kolksluis Spaarndam voor, zowel voor de kerende functie als voor het onderhoud aan de kolkmuern die eigendom van Rijnland zijn. De jaarlijkse inspectie van keringen loopt van begin februari tot medio april 2020.

Voldoende water (VW)

De voortgang van het programma verdient op onderdelen aandacht. Voor beide piekbergingen en het baggerprogramma halen we naar verwachting de resultaten. Voor een klein aantal poldergemalen is er vertraging bij de aannemer, dit sturen we zoveel mogelijk bij. Bij de watergebiedsplannen voeren we in Boskoop intensief overleg over o.a. vertraging bij de aanleg van duikers door externe factoren (Liander en gemeente) en heroverweging intern. De peilvakscheidingen lopen vertraging op door een capaciteitstekort. Parallel Boulevard Noordwijk vertraagt als gevolg van bestuurlijke keuzes door de gemeente. Voor de inventarisatie van de oeververdedigingen is een extra kwaliteitsslag nodig die meer inzet en tijd gaat kosten en mogelijk gevolgen heeft voor de voortgang van het BOB-traject. De beeldvormende sessie over klimaatadaptatie is goed ontvangen door het bestuur.

Schoon en Gezond water (S&G)

De voorbereiding KRW3 loopt op schema en de gebiedsprocessen zijn in het eerste kwartaal afgerond.

De uitvoering van de KRW2-projecten behoeft aandacht. Het dreigt dat grote KRW2-projecten als de slibvang Langeraaarse Plassen en Zoetermeer/Zoetermeerse Plas tot lang na 2022 door zullen lopen. Omdat per 2022 ook inzet nodig is voor de aanpak van waterlichamen die voor de KRW3-planperiode worden geprioriteerd, is dit een aandachtspunt. Vooral Zoetermeer liep ook dit kwartaal verder vertraging op. Hierbij sturen we nu in ieder geval op voldoende (vaste) personele bezetting. Overleg met de vele belanghebbenden heeft echter zeker tijd nodig.

De vispassage Spaarndam is in uitvoering en de uitvoering verloopt goed.

De renovatie van de monumentale Kock van Leeuwensluis te Gouda ronden we binnenkort af. De renovatie van de Slikkendammersluis bereiden we voor.

Waterketen (WK)

We bereiden het op orde brengen van een groot aantal zuiveringen voor. De VV heeft hiertoe diverse (voorbereidings)kredieten vrijgegeven. De voorbereiding duurt langer dan gedacht door diverse onderzoeken waaronder vergunningen en bemensing waardoor de uitgaven dit jaar achterblijven. De VV heeft besloten om voor Haarlem Waarderpolder de nieuwbouwvariant nader uit te werken. De businesscase voor het Groene Hart is gereed; in het voorjaar neemt het college een besluit over een vervolg. We zijn begonnen met de eerste stappen in de omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud en liggen op koers met de basis op orde krijgen (dit geldt ook voor watersysteem). We stellen een bestek op voor de installatie op Leiden Noord om medicijnresten te verwijderen, wat vanwege de benodigde vergunningen langer gaat duren. De beeldvormende VV voor energie en circulair vond plaats op 12 februari en we werken aan het bod in de regionale energietransitie.

Bestuur, Organisatie & Dienstverlening (BOD)

MeerGrond onderzoekt met de gemeente Haarlemmermeer en organisatoren van evenementen of het voormalige baggerdepot geschikt te maken is als evenemententerrein. Hiervoor is een milieueffectrapportage (MER) vereist die medio 2020 gereed is. De inrichting zal niet eerder dan in 2024 gereed zijn; dan kan de verkoop van de ondergrond worden geëffectueerd. De investeringsprognose is bijgesteld wegens capaciteitsproblemen en een scopediscussie (voor het gemeenlandshuis).

Investeringsprojecten

(x € 1 mln)	Prognose 2020	Begroot 2020	Prognose %
<u>Bruto-investeringen</u>			
Waterveiligheid	19,0	21,8	87%
Voldoende water	23,0	28,6	80%
Schoon en gezond water	6,0	7,4	81%
Waterketen	18,0	43,6	41%
Bestuur, organisatie en dienstverlening	1,0	2,0	50%
Totaal investeringen	67,0	103,4	65%
Baggerwerken	5,3	6,7	79%
Concernbrede korting		-13,1	
Totaal inclusief baggerwerken/concernbrede korting	72,3	97,0	75%

Concernbrede korting: het in de begroting verwachte jaarlijkse aandeel projecten dat vertraging oploopt door externe oorzaken (10% op onderhanden werk en 25% op toekomstig werk).

De prognose is opgesteld op basis van de gegevens over het 1^e kwartaal 2020. Zoals al in de memo aan de VV van 19 februari 2020 vermeld, gaan we voor 2020 uit van een lagere realisatie. Dit is nu ook zichtbaar in de lagere ramingen en bijgestelde planning van diverse projecten. We werken nu aan verbetermaatregelen die vanaf het MJP 2021-2024 effect gaan hebben.

Gedurende het jaar kunnen er (onverwachte) zaken zijn waarvoor het nodig is om de prognose bij te stellen. Verwacht wordt dat de werkelijke realisatie in 2020 zich in de bandbreedte van € 65-75 mln zal bevinden. De impact van de situatie rondom het Coronavirus op de investeringen laat zich moeilijk inschatten. Er wordt sterk op gestuurd de werkzaamheden zoveel mogelijk op peil te houden. Zie ook de bijlage gevolgen van de Corona-crisis.

In onderstaande tabel verklaren we de afwijkingen. Projectclusters zonder of met kleine (< €500.000) afwijkingen hebben we buiten beschouwing gelaten.

Pro.	Projectcluster	Begroot	Raming	Verklaring
WV	Regionale keringen	19	15	Ervaring leert, dat veel werk een paar maanden verschuift t.o.v. planning (door m.n. omgevingsfactoren, bij bebouwde dijken als Aalsmeer en Zoetermeer).
WV	Afgewaardeerde C-keringen	1,5	0,8	Raming Spaarndammerdijk 2020 lager door steviger voorbereiding Kolksluis. Gouda vm. C-kering door gebrek aan capaciteit nog niet gestart.
VW	Piekberging Haarlemmermeer	1,5	0,975	Legeskosten en K&L naar 21, lagere raming en planning bijgesteld
VW	Watergebiedsplannen	6,2	4,4	Boskoop: vertraging bij duikers door gemeente/Liander/ heroverweging, peilvakscheidingen gebrek aan capaciteit. Lagere ramingen en te optimistisch gepland (Boskoop, WGP Zoetermeer, Benoorden en Bezuiden de Wijde Aa).
VW	Poldergemalen cluster 2	7,5	5,4	Vertraging bij aannemers, ontwerpen teruggestuurd vanwege onvoldoende kwaliteit, kwestie met gemeente over inlaat tussenboezem
VW	Parallelboulevard Noordwijk	0,8	0,06	Vertraagt als gevolg van bestuurlijke keuzes door de gemeente
VW	Overnemen/afstoten assets	1,0	0,2	Overeenkomsten sluisoverdracht Amsterdamse Bos nog niet rond.
VW	Baggeren (onderhanden en toekomstig werk)	6,7	5,3	Planning wat pessimistischer ingeschat, deel onderzoekskosten naar 2021

S&G	KRW2	4,0	2,6	Team kon later aan de slag met slibvang Langeraar door later kredietbesluit. Westeinder/Bovenlanden licht vertraagd.
WK	AWZI Velsen/Velsen 2	4,1	2,5	Slimme keuzes leiden tot goedkopere maatregelen
WK	Cluster Zuiveren Noord-Holland, m.n. Zwanenburg	12,5	2,4	Planning realistischer en lagere raming door goede samenwerking zoals aangeven in de memo aan de VV van 9 januari 2020.
WK	Cluster Zuiveren Zuid-Holland	13,4	6,5	Vertraging vergunningen Pacas (medicijnresten verwijdering); moeizame bouwteamconstructie Leiden-N, te optimistisch geraamd Nieuwe Wetering
WK	AM: AWTS	3,0	2,0	Te optimistisch gepland
WK	AM: Leiden-N	1,0	0	Een deel van de scope is naar achteren verschoven (anders te veel aannemers en bureaus op één locatie)
WK	AM: Groene Hart	2,0	1,0	Te optimistisch geraamd, o.a. door later starten 4 ^{de} IPM-team
WK	AM: Zwaanshoek + overig	3,2	1,0	Te optimistisch geraamd, o.a. door later starten 4 ^{de} IPM-team

Exploitatie

Hieronder volgen de belangrijkste afwijkingen op de begroting.

- Hogere solidariteitsbijdrage HWBP 2020 (WV) -/- € 0,9 mln
In de begroting 2020 is rekening gehouden met een bijdrage HWBP van € 12,5 mln. Momenteel is de verwachting dat deze bijdrage € 13,4 mln gaat bedragen. Binnen het HWBP wordt gelobbyd voor een tijdiger afgesproken HWBP-bijdrage.
- Hogere kosten elektriciteit (WK) -/- € 0,6 mln
De hogere kosten voor elektriciteit worden voornamelijk veroorzaakt door belasting Opslag Duurzame Energie (ODE).
- Hogere kosten voor Aquon (VW en S&G) -/- € 0,3 mln
De hogere kosten voor Aquon worden veroorzaakt door:
 - *Waterbodemonderzoek extra PFAS-onderzoek;*
 - *Geneesmiddelen onderzoek;*
 - *Grotere stoffenlijst voor onderzoek KRW en voor gewasbeschermingsmiddelen;*
 - *Grotere besteding aan innovaties zoals sensoren, DNA, bio-essays.*
- Voordelige afrekening 2019 kosten BSGR (BOD) € 0,5 mln
- Hoger dividend NWB (BOD) € 1,3 mln

In de risicoparagraaf van de begroting 2020 is reeds gemeld dat de HWBP bijdrage hoger uit kan vallen en dat een verhoogde energiebelasting kan leiden tot extra kosten.

Voor de genoemde afwijkingen wordt een begrotingswijziging voorgesteld.

Stand van zaken risicoparagraaf

In het voorjaar van 2020 heeft Rijnland maatregelen getroffen voor de Citrix-opscalings (belemmerde o.a. thuiswerken). Verder waren de voorzorgsmaatregelen voor de winterstormen (o.a. Ciara) adequaat. Het in de begroting genoemde risico voor een verhoogde energiebelasting is uitgekomen en leidt tot extra kosten.

Rijnland is opgeschaald voor het Corona-virus. Het Corona-virus en de maatregelen die we daarvoor nemen, hebben naar verwachting flinke impact op de resultaten en uitgaven. Vooralsnog is de continuïteit voldoende geborgd en streven we erna de vaart erin te houden. De primaire taken vinden zo goed mogelijk doorgang en kunnen net als de overige werkzaamheden worden gefinancierd. Rijnland verleent, net als de andere waterschappen, aan bedrijven uitstel van belastingbetaling. Mocht de situatie verergeren, dan kan Rijnland – gezien de solvabiliteit – een beroep doen op de Nederlandse Waterschapsbank of andere financiers.

Andere aandachtspunten zijn mogelijke knelpunten in de capaciteit van de slibverwerking en wellicht meer verwijderingskosten voor exotische waterplanten.

Bijlage gevolgen van de Corona-crisis

In deze bijlage wordt een inschatting gegeven van de gevolgen van de Corona-crisis en is gebaseerd op de nu bekende maatregelen t/m 6 april. Indien deze periode aanzienlijk langer gaat duren, zullen er andere, verdergaande gevolgen zijn. Er wordt op gestuurd om werk buiten en aanbestedingen zoveel mogelijk door te laten gaan.

Investerings

Programma Waterveiligheid

VIJG:

Gesprekken met de erfgoedcommissie moeten worden uitgesteld. Het vaststellen van de voorkeursvariant loopt daardoor vertraging op.

Kunstwerken Spaarndammerdijk:

Mogelijke vertraging doordat de gesprekken met de gemeente over het kappen van monumentale bomen bij de Kolksluis moeizaam gaan. Daarmee wordt het kritisch of we start uitvoering in het najaar halen.

DiRK (dijkversterking regionale keringen):

Dijktrajecten in ontwerpfasen ondervinden (veel) vertraging, o.a. omdat er geen gewone keukentafelgesprekken met alle dijkbewoners/eigenaren gevoerd kunnen worden.

Programma Voldoende Water

Doorstroomverbetering sluizencomplex Halfweg: Alle vijf sessies van de komende weken met gemeente en erfgoedcommissie gaan niet door. Deze sessies liggen op het kritisch pad..

Bij de Piekberging Haarlemmermeer treedt enige weken vertraging in de aanbestedingsprocedure.

Watergebiedsplannen:

Er worden knelpunten ondervonden bij keukentafelgesprekken en informatieavonden.

Specifiek voor KRW-Zoetermeer en de Veender- en Lijkerpolder waren (door)startbijeenkomsten gepland die nu niet door kunnen gaan. Dit levert vertraging op.

Programma Schoon en Gezond water

KRW Zoetermeer:

Aanzienlijke vertraging, doordat voor de ontwerpfasen de doorstartbijeenkomsten minstens een maand verzet worden.

Programma waterketen

Slibgistingstoren 2 Haarlem WP: aannemer kan alleen ontwerp voortzetten zonder bezoek awzi. Dit leidt tot vertraging.

Procesautomatisering: ombouw en oplevering laatste rioolgemalen medio maart geannuleerd. De aannemer heeft andere klussen op de planning staan en de vraag is hoe en wanneer we dit inhalen.

Cluster Zuid-Holland: diverse werkzaamheden vertragen (acceptatietesten rioolgemalen Nieuwe Wetering, ecologisch onderzoek Alphen, inspecties asbest en energielabel, afstemming met andere partijen over Leiden-Noord).

Regulier werk

Buiten loopt veel werk door, voor zover voldoende afstand tot andere mensen kan worden gehouden: kade-inspecties, watersysteembeheer, regulier onderhoud, (handhavings)surveillances. Ook vergunningverlening loopt stevig door. Beleidsvorming wordt vertraagd waar bijeenkomsten met grote groepen ingepland was.

Procesvoering op zuiveringen kan in geding komen als levertijden nog langer worden, en als onder meer HVC problemen krijgt met afvoer. Persoonlijke beschermingsmiddelen zijn noodzakelijk om een zuivering te laten draaien en medewerkers veilig te laten werken, maar de beschikbaarheid hiervan is een knelpunt, waarover we contact op hebben genomen met Veiligheidsregio (stand van zaken 24-3-2020).

Financiële continuïteit

Vooralsnog is de continuïteit voldoende geborgd en streven we erna de vaart erin te houden. De primaire taken vinden zo goed mogelijk doorgang en kunnen net als de overige werkzaamheden worden gefinancierd. Rijnland verleent, net als de andere waterschappen, aan bedrijven uitstel van belastingbetaling. Mocht de situatie verergeren, dan kan Rijnland – gezien de solvabiliteit - een beroep doen op de Nederlandse Waterschapsbank of andere financiers.